

liefde voor gekke groepsnamen als Volle Petrol, Martico of Comédie Crapule, de geringe persbelangstelling en het ontbreken van een subsidie-erkenning, een gemene deler ontdekken bij de nieuwe groepen? Waar ligt het verschil met een groep als Dito Dito, die al jaren werkt in Brussel, maar evenmin gesubsidieerd is? Is er een eigen artistiek project? En vooral: waarom duiken deze groepen plots alle tegelijk op?

Mark Bultereys: Velen hebben een duidelijke keuze gemaakt voor een bepaalde weg, een artistiek project. Het einddoel ligt misschien niet helemaal vast. Iemand als Arnold Jacobs van Los

groepjes niet een indicatie van een sociaal-economisch probleem? Voor veel jongeren is de toekomst, kansen op werk bijvoorbeeld, onduidelijk. In die omstandigheden is de keuze voor een artistiek project misschien makkelijker. Elders is er toch niets te halen of te doen.

Etcetera: Dat lijkt me toch een omkering van hoe het gewoonlijk gaat: je bent bezig met iets, en na verloop van tijd stel je vast dat anderen dat kunst noemen. Hier wordt gesuggereerd dat men vooraf tot kunst beslist, en dan kijkt hoe dat idee zal ingevuld worden.

Guy Cassiers: De zeer expliciete keuze

feit dat de nood om je ding verkocht te krijgen nu veel groter is dan tien jaar geleden. Al was het maar omdat de voorwaarden binnen de sociale zekerheid lang niet meer zo goed zijn als destijds en het aanbod al reusachtig is.

Karel-Maria de Boeck: Je kan in zeker niet beweren dat alle jonge theatermakers strebers zijn, integendeel. Maar verder zijn er misschien wel net zoveel motieven om theater te maken als er groepen zijn. Anderzijds, ze lijken ook aan een bepaalde nood te beantwoorden. Marijnen in de KVS, of de mensen van de Beursschouwburg hier, ze lijken allen op zoek te zijn naar iets nieuws. En misschien kunnen deze mensen dat bieden.

Mark Bultereys: Inderdaad! Als ik de kritieken van *De Misanthrop* in de KVS lees, dan stel ik mij dadelijk een zeer cliché-matige manier van theatermaken voor. Terwijl een voorstelling van Los Cojones del Toro mij een vorm toont die ik niet ken. Niet alleen bij hen, maar bij vele groepen zie ik een soort aandrang om 'volks' theater te maken, theater dat een groot publiek kan aanspreken. Dat is nieuw.

Mark De Putter: Misschien heeft de keuze voor theater en niet voor film of een andere kunstvorm daar rechtstreeks verband mee: het gaat deze mensen wellicht om de bijzondere kwaliteit van het directe contact met het publiek.

MacBeth Tralala, Comédie Crapule

Cojones del Toro weet heel goed wat hij wel en niet wil. Anderen willen gewoon aan de bak komen. Omdat dat niet zo makkelijk valt binnen gesubsidieerde gezelschappen, proberen ze het maar met een eigen ding. Die mensen willen vooral gezien worden.

Etcetera: Kan je zeggen dat veel pas afgestudeerde acteurs voorlopig wat klussen klaren, in de hoop zo snel mogelijk in een of andere TV-serie aan het werk te kunnen? Je hoort wel eens klagen dat velen niet verder raken dan zich een oppervlakkig method-acting-manier-tje aanmeten, op maat gesneden van een soap.

Dirk Verstockt: Bij Conservatoriumstudenten zie je inderdaad wel vaker de jacht op werk. Maar het fenomeen dat je beschrijft doet mij vooral vragen stellen over de opleiding zelf, bij het feit dat mensen inderdaad niet veel meer presteren na drie jaar opleiding.

Karel-Maria de Boeck: Je weet niet of al die mensen bij het theater zullen blijven, en met welke verwachtingen ze eraan beginnen. Is de boom van theater-

voor het genre theater valt mij op. De mensen met wie ik 15 jaar geleden begon te werken, vonden elkaar op school of elders, begonnen samen dingen te doen en zijn dat blijven doen, zonder zich af te vragen of dat nu theater of schilderkunst of wat dan ook was. Niemand vereenzelvigde zich met het etiket 'theater' of vroeg zich af hoe je aan subsidie kon komen. Veel mensen hadden trouwens helemaal geen theateropleiding, maar waren schilder of muzikant of hadden jaren in het buitenland gezeten.

Mark De Putter: Ik heb moeite met het idee dat mensen nu voor theater zouden kiezen omdat er elders toch geen perspectieven zijn. In het algemeen zie je op scholen dat mensen in een slecht economisch klimaat juist meer voor zekerheid kiezen. Er moeten toch andere drijfveren zijn om te kiezen voor een artistieke carrière? De identificatie met een welomschreven genre lijkt mij daarentegen wel een teken van een zoeken naar zekerheid. En die wordt zeker geïnspireerd door het

De perversies van het beleid

Dirk Verstockt: Het grote aantal theatergroepen ligt misschien ook wel in het verlengde van de enorme, bloeiende amateur-theatercultuur in Vlaanderen. Er is gewoon veel belangstelling voor het medium.

Guy Cassiers: Klopt, maar de status van theater is wel laag. De gedachtenwisseling tussen de nieuwe theatermakers en oudere generaties komt niet vaak van de grond. Dat lijkt wel een herhaling van de geschiedenis. Zowat vijftien jaar geleden diende zich een nieuwe groep theatermakers aan die nauwelijks of geen aansluiting vond bij gevestigde theaters. Op de duur ontstond een eigen publiek en een eigen zalencircuit. Op een of andere manier leek het artistieke credo van de oudere en de jongere generatie mijlenver uit elkaar te liggen. Die kloof leek groter dan wat individuen binnen die twee generaties van elkaar onderscheidde. Die breuk was op zich weer een heruitgave